

Byabladet

Nummer 5/2006

Årgång 7

Byabladet *Extra*

Byabladet Extra 2006

Årgång 7

FORSEN HOTAD

Vattenfall vill förhandla med kommunen
om minskat sommarvatten !!!

”Forsen - ett arv från förfäderna
- en framtid för oss!”

Möt upp vid Nämforsen
fredag 29 september kl 9.30

Läs om bakgrunden till affischen ovan... sid 28

Byalaget

*Byalaget Näsåkers Samverkan
Storgatan 23 D, 880 30 Näsåker
Tfn: 0622-107 88, Pg 16 90 33-8
Välkommen att annonsera, skriva artiklar mm!
Omslagsgrafik: Per Sahlström*

Utgivning 2006

Nummer	1	2	3	4	5	6
Utgivningsvecka	5	14	22	34	40	48
Annonssstopp	15 jan	15 mars	15 maj	30 juli	15 sept	15 nov

Annonspris:

Helsida 600 kr, 1/2 sida 350 kr, 1/4 sida 150 kr, radannonser 30 kr.

Byalagets styrelse

Ordf. Gunilla Fluur.	21 27 51
<i>fluur@kyrkan.nu</i>	
Kassör Börje Fredriksson	101 03
<i>borje.fredriksson@folkbildning.net</i>	
Anders Petterson	103 02
<i>anderspetterson@hotmail.com</i>	
Karin Jansson Borg	300 82
<i>karin@isaris.se</i>	
Nils-Erik Östman	105 11
<i>dbnios@spray.se</i>	
Anna Marica Ek	103 26
<i>annamarica@hotmail.com</i>	
Elisabeth Sellgren	108 78
<i>bettansellgren@hotmail.com</i>	
L-O Eriksson	106 82
<i>l-o.eriksson@mail.telitel.se</i>	
Pecka Frisk	073-180 24 91
<i>pekka104@hotmail.com</i>	

Redaktionsgrupp e-post: *byabladet@nasaker.com*

Bilder till Byabladet, max 5 Mb, e-post: <i>christer@borgwondergear.se</i>	
Christer Borg	300 95
Karin Jansson Borg	300 82
Annonser	
Christer Borg, <i>christer@borgwondergear.se</i>	300 95

Spalten

Nu är det dags för ett nytt byablad och en ny regering. Vilket av dem som kommer att stå för nya vindar att blåsa, låter jag vara oskrivet. Själv tror jag mer på annalkande höstvindar. Förresten, vilka av er kära läsare, minns hur förra valets löften löd? Ord och handling måste hänga samman för att man ska betraktas som trovärdig. Själva stretrar vi inom Byalaget Näsåkers Samverkan med att hålla oss till vår verksamhetsplan som vi klubbade på årsmötet i våras. Där har vi bland annat skrivit att vi ska fortsätta att utveckla planerna på gemenskapsföretagandet i BNS regi. Även om vi emellanåt skrivit om detta i byabladet, vill jag här nu åter kort förklara vad det står för. "Gemenskapsföretag är ett företag som ägs av alla medlemmar (i detta fall bymedlemmarna), drivs som ett vinstdrivande företag, men vars mål inte är enskildas ekonomiska vinstintresse, utan snarare det gemensammas bästa för ögonen."

Det första företaget av denna sort är det nystartade digitala tryckeriet, DigiT, beläget på 3:e våningen i Centrumhuset, rakt ovanför Bagerihörnan. Där kan man förövrigt beskåda härligheten lördagen den 21 oktober då det firas med "öppet hus". Kom upp och titta, vetja, och känn dig stolt över att du är delaktig, genom att du bor och lever inom byalagets område.

Själv känner jag en stor tacksamhet över att jag slapp vara delaktig till bärandet av "tungklumpen" tre trappor upp. Tack ni som bar för era fysiska insatser!

Apropå verksamhetsplan, det är väl snart

dags att fundera på nästa års. Förmodligen blir den stramare med tanke på att ledamöterna av styrelsen i BNS även har yrkesliv, familjeliv och privatliv att tänka på. Ideellt arbete har en förmåga att jäsa över alla breddar.

Andra saker som är på gång just nu är "guideutbildningen" som uppstått till följd av vår satsning på utvecklandet av turismen. När jag bodde i Härjedalen en gång i världen, så kallade härjedalingarna sig själva, med folkhumorns känsla för det drastiska, för "kannibaler".

- Vi lever på turister, sa de. Så kanske även vi kan kalla oss en gång i framtiden. "Den som lever får se."

En annan trevlig händelse i vårt grannskap är att bastun nere vid Bastuvallen är klar för användning. När ni promenerar längs älven, ta en titt på detta lilla smycke som står till ditt förfogande nere vid "Dortes lagun". Tack Näsåkers Nipor för det arbete ni utför som förskönar våra omgivningar!

Att sitta vid eldplatsen nedom bastun och titta ut över allt det vackra längs älven, gör att man funderar: "finns det någon annan plats man kan längta till?"

Kan eventuellt så vara till det vackra aktivitetshuset "Galaxen" i Betarsjön, som invigdes häromdagen. Grattis Junsele, till detta kosmiska lusthus som väcker fantasi och längtan.

Namnet "Älvarnas Rike", som mynnats för att komma till rätta med det tråkiga "inlandet" är verkligen på plats för att kunna saluföra våra

Forts. på sid. 4

Forts. från sid. 3

vackra landskap.
Smaka på det, blunda och tänk: "Älvarnas Rike". Kan du se för ditt inre; blanka vatten, sprittande fiskar, dunkla skogar, mossor, dimslöjor och en och annan människa? Vår plats på jorden, är en plats för återhämtning och möten.

Gunilla Fluor, ordförande

Från redaktionen

I detta nummer av Byabladet har vi den tråkiga nyheten att Vattenfall inte nöjer sig med 17 miljarder i vinst. De vill tjäna några tiondels tusendelar till...

Man kan undra hur det ser ut i huvudet (eller ledningen) på ett företag som betar sig på detta vis. Mycket vill ha mer, men Vattenfall vill ha mest kanske kan bli ett nytt uttryck.

Nåja, vi bjuder även på en del trevlig läsning också, t ex Åsas text om den gamla vykortsbilden.

Hösten närmar sig med språng, även om vädret när detta skrivs närmast är sommaraktigt.

Det gäller alltså att plocka ihop efter sommaren, och förbereda sig för vintern. Men glöm inte bort att ta vara på höstens glädjeämnen! Njut av färgerna som kommer så fort vi fått lite frost, och passa på att gå ut i den klara och friska luften som bjuds under fina höstdagar.

Och mitt i alltihop, den 28:e oktober, blir det byfest som alla är välkomna till. Njut av mat, musik och massor av människor! Överskottet från festen går till Fritidsgården, så "syndandet" är så att säga

välsignat denna gång...

Lördagen 21 oktober klockan 13.00 blir det öppet hus på Centrumhuset med invigning av det nya Gymet. Byalaget passar på att inbjuda alla Näsåkersbor till en titt på det digitala tryckeriet, Digt. Kom upp och se vilka fina alster du själv kan göra efter en liten kurs. Affischer, foldrar, inbjudningskort, presentationer, allt i 4-färg! Vi bjuder på fika, välkomna!

I nästa nummer tänkte vi skriva om Näsåkers Badhus. I ett arbetsdokument daterat september 2006 från Fritids- och Turistnämnden har man visat på kostnadsbesparingar på 409.000 kronor vid eventuell nedläggning eller försäljning av Näsåkers Badhus. Syftet är att få råd med driften av det planerade nya badhuset i Sollefteå. Det finns förslag på andra lösningar också, men vi skulle ändå vilja ha in Näsåkersbornas synpunkter på detta till nästa nummer.

Kan ni inte stilla er nyfikenhet på hur tongångarna går tycker vi att ni ska fråga era folkvalda så länge...

I lokala rådet i Näsåker finns politiker som uttryckt att de ska kämpa för oss lokalt, ta kontakt med dem, de uppskattar säkert ert engagemang.

Tills nästa Byablad, ha det bra!

Christer & Karin

Äntligen en luftvärmepump som fungerar i hela Sverige!

Thermia Atria ger både värme och varmvatten.

Thermia Atria är luftvärmepumpen som kan sänka dina värmekostnader med upp till tre fjärdedelar.

- Utvinnet energi ur luften ner till $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$
- Enastående varmvattenproduktion
- Sex års kostnadsfri trygghetsförsäkring ingår (med möjlighet till fyra års förlängning)
- Distansstyrning via Internet med tillbehöret Thermia Online

www.thermia.se

VÄRMEPUMPAR
Berg • Mark • Luft

ENGSTRÖMS RÖR AB
NÄSÅKER
0622 - 100 57 070 - 370 45 10

Pressrosor till Urkult

En god vän i Norrköping sände ett urklipp ur tidningen Folkbladet den 29/8 -06. Vi tillåter oss att saxa ur spalten, som fått rubriken "Med tidsmaskin norrut".

Det finns några saker jag skäms över och en av dessa är att jag aldrig varit norr om Dalarnas fjällvärld. Förrän i somras. Då var det dags för årets familjesemester, nämligen gemensamt deltagande på en tredagars musikfestival, benämnd Urkult. Fem mil norr om Sollefteå, sammanlagt modiga 75 mil, rakt norrut!

Jag betvivlar att det som mötte oss är representativt för norra Sverige men trevligt var det onekligen. Lite som att hoppa in i en tidsmaskin och spottas ut 1970 i en skog fylld av alternativa hippiemäniskor med batikfärgade kläder, remsandaler, långt hår, afrikanska och indiska trummor, bjällror runt anklar, med mera, med mera. Och musikaliskt allt från reggae och afrikansk fusion, över folkmusikklingande akter och bossa till klezmer och balkanhets. Dessutom en marknad med allt som hör till av kläder, smycken, trummor, rökelse, vattenpipor...

Några saker kan man slå fast ganska snabbt. Vänligare musikfestival är svårt att tänka sig. På de tre dagar vi var där syntes inte minsta tillstymmelse till bråk. Tvärtom, mycket vänlig stämning och påfallande få som var rävfulla. Man behövde inte oroas sig varken för femton- eller tolvåringen, förutom det faktum att man sakta såg hippieinfluenserna växa hos dom.

Från husbilen närmast vårt tält hördes Grateful Dead och Jimi Hendrix eka

genom skogen dagligdags; sämre musik går att tänka sig när man tar en kopp kaffe sittande på en stubbe utanför tältet. Och på festivalområdet firade den levande musiken triumfer med underbara möten mellan musiker och publik.

Men några frågor uppenbarar sig: Var kom alla dessa människor ifrån? Finns det verkligen så många alternativ-ungdomar? Skivbolagens kris kanske inte bara har med fildelning att göra; kanske är den också en följd av att bolagen har fortsatt att pumpa ut sina banala, ytliga produkter utan att inse att alltför ser igenom denna strömlinjeförpackade smörja. Ja, hoppas kan man i alla fall,

Skrev alltså Patrik Selsfors i Norrköpings Folkbladet

Varselljus

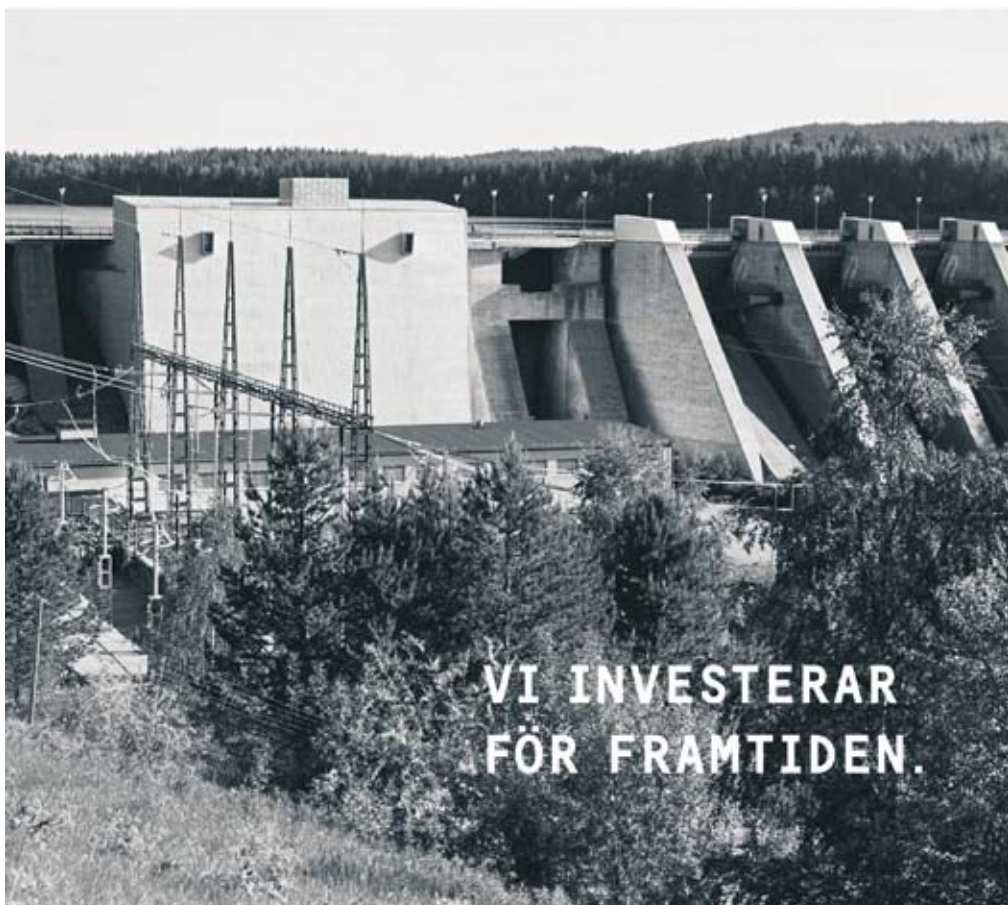
med varselljus
och ledsyn
genom rumstiden

synfältet
en våtmark

ett innanhav
fullt av
tusenbröder

ljusår ur kurs
från tidsaxeln

Anders Pettersson

VI INVESTERAR FÖR FRAMTIDEN.

Det går bra för Vattenfall. De närmaste åren investerar vi 31,5 miljarder i våra svenska produktionsanläggningar. Vi effektiviserar, förbättrar och miljöanpassar våra vattenkraftverk och förstärker säkerheten i våra dammar. Vi satsar på renovering och modernisering av våra kärnkraftverk. Och vi ser till att de blir effektivare så att vi får ut mer energi ur de anläggningar vi har. Dessutom planerar vi att bygga Sveriges största vindkraftspark i Öresund.

Sist men inte minst satsar vi även 10 miljarder på att förbättra våra elnät. Allt för att minska risken för framtida strömbrott. Vi investerar med andra ord en hel del i Sverige för att klara framtida energibehov. Det känns bra tycker vi. Hoppas du håller med.

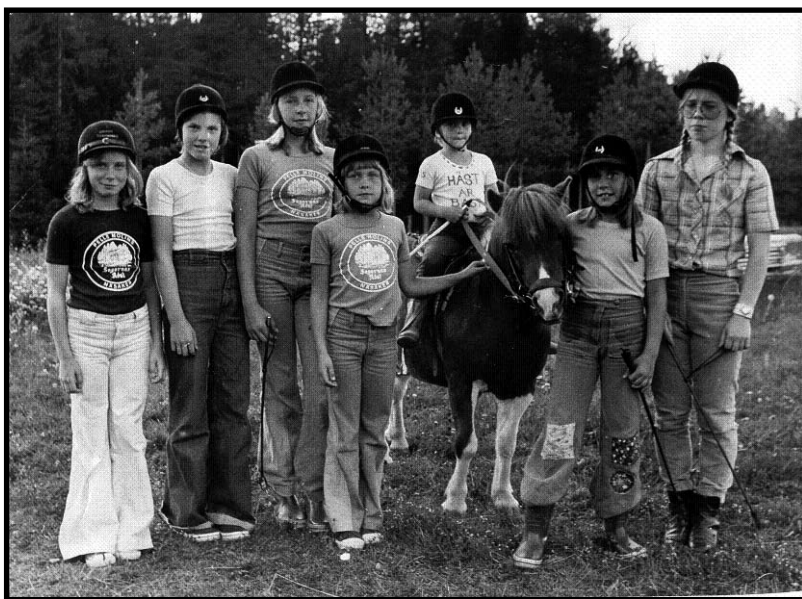
Vill du veta mer om våra investeringar, gå in på www.vattenfall.se

Holafors ryttarförening HRF 30 år

Så började det:

I början av 1970 flyttade Familjen Ingelsson hem till Holafors, byn berikades med 4 personer. Men det skulle komma flera. 1971 föddes vår dotter Jessica. Åren går och våra familjer träffas mest på farfars kiosk. Hos Ingelssons fanns det djur; får med lamm,

fått en ridhäst. Det är en Connemara, som heter Omikron. Hon är jättefin, du måste komma med och titta. Från den dagen startade ett nytt liv i vår familj. Det pratades häst, det lästes om häst och det luktade häst. Madde och Jessica lekte häst hela dagarna. Cyklarna utrustades med svans och man. Cykelstället fick bli stall.

De första rideleverna på HRF. Från vänster; Inger Franzen - Birgitta Svensson - Helen Lundin - Paula Lundin - Jessica Häggkvist på hästen Bombi-bitt och Madeleine Häggkvist "Bombis" ägare. Samt ridläraren Karin Ingelsson.

Foto Nya Norrland

höns med kycklingar, hund och katt och t.o.m. en tam kråka.

Madde och Jessica gladdes över att det kommit en familj till byn där man fick hälsa på så mycket man ville, springa runt och leka med alla djuren. En dag kom Madde hem och berättade glädjestrålade. Mamma!! Karin (Ingelssons dotter) har

Men så en dag kom Madde inspringande med Jessica i släptåg.

Hon hade kommit på en bra ide. Pappa! Snälla pappa! Kan jag inte få en begagnad häst?? Hon visste att begagnade bilar fanns att köpa, då kunde man väl också köpa en begagnad häst.

Så kom Bombi-bitt in i vårt liv. En röd/

vit shettis. Kjell byggde om vår vedbod till stall. Men snart fick flickorna erfara att en levande häst är ingen cykel man kan ställa undan. Han var en envis rackare. Många tårar fälldes. Men med Karins hjälp lärde dom och vi oss till slut hur en häst ska skötas och vi fick en annorlunda, underbar

Forts. på sid. 10

Välkommen
till Näsåkers Bibliotek
19/10 KL. 19.00

Paul Lundin Stipendiaten;

Magnus Johansson kommer och berättar om sin forskning
kring emigration och passagerarlistor.

Näsåkers Spelmanslag underhåller
och klass 6 säljer fika.

Arr: Biblioteket, Medborgarkontoret
och Paul Lundins Minnesfond.

**Näsåkers
Hem & Skolaförening**

Årsmöte torsdag 19:e oktober 18.30
i skolmatsalen.

Årskurs 6 står för fika, välkomna.

Forts. från sid. 8 sommar. Det kom ännu en häst till byn. Vando, en korsningsponny med 25 % welsh, som Birgitta Svensson fick i konfirmationspresent. Nu började det komma ridintresserade flickor. Kjell byggde ett stall för 2 hästar. Vando kom till oss. Det ryktades och reds från morgon till kväll. Så kom Vicke, en svart liten shettis, som flickornas kusin Monia fick av sina föräldrar. Nu hade vi 3 hästar i vårt stall. Familjen Uno Lundin köpte en fjording, Gumman, till sina flickor Helen och Paula, hon fick stå i Ingelssons stall.

5 hästar och minst 20 ridintresserade flickor i oorganiserad ridning per vecka. Vi föräldrar tog ett beslut. För att få ordning på det hela, måste vi bilda en förening, en ridskola. Inte bara för det praktiska utan även ekonomiskt. Vi skulle då kunna få söka bidrag till olika aktiviteter, kunna få ta ridavgift av eleverna. Sagt och gjort, 4 familjer tillika hästägare samlades i vårt kök, som fick bli möteslokal. Föreningens namn röstades fram. HRF = Holafors ryttaförening. Vi bildade en styrelse och anställde Karin som ridlärare. Tecknade försäkringar. Vad vi föräldrar tog på oss, kunde vi nog i vår vildaste fantasi ej drömma om. Men roligt hade vi. Och vilken glädje vi fick, av alla lyckliga ungar, som fick våra ögon att lysa lika klara som deras. För att få in lite pengar till föreningen, så tryckte vi upp medlemskort, beställde klubbtröjor som vi sålde m.m. Att äga en egen häst smittade av sig. Flera hästar kom. Ragnar snickrade boxar och spiltor, den gamla ladugården avsedd för kor blev fullbelagd. Det behövdes mera hö, mera spån och flera hagar. Som vi jobbade. IDEELLT!! Slog hö, ladade, körde hem, körde spån, mockade skit, ryktade

hästar, bar vatten. m.m.

Vi hade tagit oss "vatten över huvudet". Men nya medlemmar kom till vår hjälp. Ny styrelse. Kjell blev anställd som stallskötare. Vi kunde ägna oss åt att tillverka och måla hindermaterial, planera tävlingar och tigga ihop priser. Tänk att vi tillverkade dom första prisrosetterna själva av siden band. Och vilka fester vi hade. Sommar, höst och julfest. Vi ordnade ridläger. Distriktstävlingar för övre Norrland i dagarna tre, med övernattnings. Helt otroligt när jag tänker efter. Men vi hade Karin, samt en intresserad familj. Vi hade även Arne Hammarsten i Sollefteå som stöd. Ryttaföreningen fanns med i alla större sammanhang. Vi utbildade Karin till ridinstruktör på Strömsholm.

Tarantello, en New forest kom som en outsider, en oinriden 3 åring till Madde. Han blev sedan ridskolans favorit. Bombibitt fick till Jessicas glädje då bli bara hennes häst. Men våra flickor blev stora. Fortsatt utbildning fanns på annan ort. Kjell blev friställd och vi avsade oss våra förtroendeuppdrag. Av Ingelssons är ingen längre kvar. Våra privata hästar arrenderades ut.

Nya friska krafter tog vid. Ridskolan och föreningen lever vidare med nytt fint stall och ridhus.

30 år har gått sedan beslutet om ridskola togs i vårt kök.

När vi nu ser lyckliga barn rida förbi vårt hus, kan vi med stolthet luta oss tillbaka med förvissningen om att vi var med när det startades, samtidigt som vi önskar Er alla nya eldsjälarna ett

Lycka till i fortsättningen!!!!

Annagreta och Kjell Häggkvist, Holafors 06-09-16.

Trött i höstmörkret?

Kom till festen den 28/10 på Markusgården!

Alvaro i Kläpp ordnar vansinnigt god mat och

Christer Borg Band spelar musik.

Överskottet går till Fritidsgården!

Gör en insats för Näsåkers ungdomar genom att gå på fest och ha roligt!

Se kommande affischering på anslagstavlor i byn!

Arr: Festkommittén

Vill du sälja eller hyra ut hus i Näsåker
med omnejd?

Eller vill du köpa/hyra här?

Helena Toss är samordnare för alla sådana frågor.

Du når henne på tel. 070-240 95 90

eller 0622-106 77.

Mofloboa

Det har kommit nytt folk till Bränngården i Norrmoflo som är intresserade av byn och dess historia. I ett svagt ögonblick så lovade jag att försöka berätta lite om boa i Norrmoflo.

Ester Oskara Henriksson

Foto från Linda Svedin

Min far Erik August Kallin som var bonde, började med affärsverksamhet i slutet av nittonhundratjugo, när äldste sonen Valter övertog hemmanet. Erik August som tidigare hade blivit änkeman,

gifte om sig med Ester Oskara Henriksson från Imforsmo, som var min mor. Deras första affär fanns i köket, i huset som sedan blev Edvard och Thora Kallins bostad. Edvard hade ett rum innanför affären, där han lagade klockor och radioapparater.

Ett hus inköptes på Bränngården och snickarna Hans Jakob Lidström och Fredrik Vestin började renovera och ställa till en ny och större affär. Återvinning gällde i hög grad, så inredningen av lådor för förvaring av olika varor gjordes av margarinlådor för mindre saker och sockerlådor för större och tyngre varor. Dessa lådor var på den tiden gjorda av bra trä som gick att återanvända när de var tomma.

Renoveringen var nästan klar när min far fick en hjärnblödning och avled. Mor Ester fick då ta hand om både mig som var ett och ett halvt år gammal, flyttning, och affären. Hon fick anlita byns flickor som barnpassare allteftersom de gått ut skolan och innan de fått annat arbete. Bokföringen fick hon hjälp med av Edvard Kallin.

Det fanns att köpa det mesta, t ex arbetskläder, skor, verktyg, djurfoder, glas o porslin, järnspisar, slättermaskin, släpräfsa, hygienartiklar, matvaror, utom mjölken som fanns på varje gård förr. Kort sagt allt som behövdes för livets nödtorft och för att man inte skulle behöva

Forts. på sid. 14

*Klassisk massage
&
Bindvävsmassage*

Medicinsk Qi-Gong

Biyunmetoden

Hatha Yoga

Välkommen till

Jeanette Flodin

Lidgatu

Diplomerad massageterapeut

Diplomerad bindvävsmassör

0622-103 55

Näsåkers Bio

Se kommande affischering

Stöd Näsåkers Bio!

vid frågor ring:
0622-10113,

Stiftelsen
Näsåkers bio

Görans Schakt AB

Utför:

Schakt- och Planeringsarbeten

Lastning - Grävning

Gallring -

Skogsavverkning

Transporter -

Leveranser av sand

och grus

Tel. 0622-101 77

Tel/Fax 101 78

Verkstad, Åsmon 301 13

010-262 10 40, 0731-82 19 45,

070-685 57 59

Ängsvägen 19, NÄSÅKER

ÅSK
vill tacka

**Mählers Smide AB
Näsåkers Snickeri AB
Själanders Åkeri AB
Ådalslidens
Hembygdsförening
&
Näsåkers Camping**

**för sponsringen till vår
skötsel av badplatsen
denna sommar.**

Forts. från sid. 12 åka iväg någonstans för att handla.

På boa samlades gärna folk för att prata med varandra, "ackedär" som man sa. De kunde sitta och ventilera det mesta som hänt, posten kom också hit med postväska, så folk fick hämta om det var något.

När jag var liten smet jag ofta in och blev upplyft i knäet på gubbarna och gum-morna, så lite bortskämd blev jag nog. När jag blev äldre blev det till att hjälpa till i affären. Bära in socker och mjölkkartonger från magasinet och mor Ester och jag fick bära ut fodersäckar på en bår så vi kunde ta i tillsammans. Såpa fick vi i stora träs-åar som vi fick väga till i ½ kg eller 1 kg: s paket i smörpapper. Senare fanns det ½ kg:s paket färdiga att köpa. Såpasåarna blev fina tvättbaljor när de var tomma och folk ville gärna få tag i dem. Är det bara jag som saknar denna fasta såpa som man kunde använda både att skura med och till kläd-tvätt?

Sirap fick vi hem i dunkar, så folk fick ta med sig glasburkar att ta den i.

Snus, som användes av många gubbar, fanns också i stora förpackningar om 5 kg, så den fick vägas upp i 1 hektos pappers-påsar. Grovsnus däremot fanns i askar. Jäst fick vi köpa i 1kg bitar och sedan dela upp i mindre bitar för 5 och 10 öre. Vetemjöl fanns under en tid i 2½ och 5 kg tygpåsar och man kunde använda de mindre som näsdukar och de större som handdukar när de var tömda och tvättade.

Tvål hade vi i tre utdragslådor och när Emma kom och skulle köpa tvål så snusade hon på ett antal tills hon nös och sa: "n dänn varä goän damm på, den ta jäg."

Jag trodde att jag kunde Ångermanländ-ska språket till fullo, men när jag hämtade

mjölk hos Anna Hellman en dag så frå-gade hon: "Vet du om mamma ha na to te tåninga?" Jag fattade ingenting, men ville ju inte säga det utan sa bara: "Jag ska fråga henne", och när jag kom hem så upprepade jag vad Anna sagt och fick då till svar, "Det vet du väl att vi har det" och så var det med det.

En gång var det en handelsresande här, provare kallade vi dem då, när Zakarias var på "boa" och handlade, han skulle bl a köpa "kråsa", när han hade gått frågade resanden vad han sagt, sa han kråsa? Då skrev han upp ordet för att höra om hans fru kunde förstå det.

På tal om handelsresande så var det nästan som julafton när jag fick följa med mor Ester till Näsåker då de hade upp-packning på hotell Gästis. Då var alla handlare från orten där och det var en fröjd för en liten unge att titta på allt vackert som de hade ställt upp på långa bord. Glas o pors-lin, bestick, lite smycken att beundra. Jag fick en gång en brosch när vi var där, som såg ut som en vindruvsklase och som jag blev mycket glad över, men som jag tyvärr tappade senare.

Varor som var skrymmande kom med varubilar från Sollefteå, Härnösand, Kram-fors och Örnköldsvik. De fick backa in till magasinet och lämna godset där. Magasinet hade vi problem med ett tag när det hade kommit storråttor hit. Det fanns en liten hund hos Frans Kallin och tillsammans med Björn, som hunden hette, så jagade jag råttor, jag slog med en stör och Björn bet ihjäl dem han fick tag i. Mor Ester gill-rade ett rävjärn och en gång hade en råtta fastnat med svansen och försökte komma loss, den sa ingenting

när mor kom dit, men *Forts. på sid. 16*

Fäbodammen i Lidgatu

Mat och café, servering
med fullständiga
rättigheter i fäbodmiljö.
Hantverksförsäljning.

Vi tar emot beställningar
på smörgåstårter.
Nu utökat salladsbord.

Öppet:

sommar 1/6-30/9 kl.10-22
vinter 1/10-31/5 kl. 11-18

Sture & Marianne Persson
Lidgatu, Näsåker
Tel. 0622-101 00, 101 86
070-649 39 81, 656 49 06

Röjning, plantering och huggning utföres

B-O Skogsservice

Montering av gärdesgårdar

för info ring

0622-300 15

070-343 24 14

070-202 66 09

Bert-Ove Ellingson, Moflo

Jakt &
fritidskläder
från
Woodline

Stövlar &
kängor
från
Le Chameau

Forts. från sid. 14 när Frans kom med ett tillhygge då skrek den högt. När min kusin Henry Lidström hade plåtskott hela magasinet så fick vi bort råttorna.

Henry hjälpte till en hel del när jag var liten och en gång när han skulle hämta läskedrycker i källaren så smet jag in utan att han såg det. Jag satt instängd i den kalla,

Hunden Björn

Foto från Linda Svedin

mörka källaren tills de vuxna kom underfund med att jag var borta och jag blev nog väldigt glad att få komma ut. En kusin till det var Henrys syster Marie, hon hade varit hos mig när jag var liten och vi fortsatte att vara tillsammans mycket även senare. Hon skulle en dag se till affären när mor Ester åkt till Näsåker för att permanenta håret, hon var då tolv år och jag sju år. Åskan började gå hårt, det blev alldeles mörkt och vi satte oss i en vrå i köket, jag satt i Marias knä när det blixtrade och small på en gång. En eldkula kom ur telefonuttaget och kom in i köket framför våra fötter, vände och for in på affären och tillbaka igen till uttaget

och försvann. Tapeten blev lite bränd vid uttaget, men det började inte brinna. Det haglade så det blev stora drivor där ute. Ante Vestin var på väg till affären och såg hur blixten gick ner i vårt hus och även två blixtrar gick ner och gjorde hål i två hus hos Nordkvist.

På boa fanns det linolja, terpentin och färgpulver så folk kunde ställa till färg själva att måla med. Fotogen hade vi i 200 liters fat utanför magasinet och det hände nästan varje år att någon glömt att handla det på julaftonseftermiddagen för att tillverka egna marschaller. Det var inte någon eftertraktad sysselsättning att gå ut och pumpa upp när andra börjat fira jul, men det var bara att traska ut och fylla i dunken. Men som tur var så var vi bjudna till Frans och

Linnea på julafton, eftersom mor Ester inte haft tid att ordna någon julmat. Där fick vi äta mycket gott och vi kände oss mätta och belåtna när vi gick hem.

Nackdelen med bara en förälder som var låst av en affär, var att man fick gå ensam både till första skoldagen och till examen, som hölls på lördagar. Men som tur var fick jag sällskap med Birgit Nilsson och Ing-Marie Frisendal, när jag kom yst i byn.

Hälsningar till er alla som läser Byabladet från Linda Svedin, född Kallin.

PS. "Goen damm" betyder god lukt. "To te tåninga" är garn till sockar och "Kråsa" betyder småkakor. "Yst" är öster.

Entreprenadmaskiner

- Markarbeten
- Vägarbeten
- Snöröjning mm.

Tenglunds Taxi & Maskin KB

Erik Tenglund

0622-105 45 • 070-577 16 66

Fax 0622-105 70

NÄSÅKERS SNICKERI AB

Byggnadssnickerier i
specialutförande
efter ditt önskemål

- Portar
- Fönster
- Trappor, m.m.

Box 77, Industrivägen 4
880 30 Näsåker
Tel: 0622 - 103 04
Fax 0622 - 101 20

Stöd din hembygd
med ett bidrag till
Paul Lundins
Minnesfond

Bg 5508- 1350

Gåvobrev
Minnesbrev

Ring Barbro
tfn. 301 61

Welshponnyer i Näsåker 19 augusti

Även i år arrangerades det utställning för welshponnyer i Näsåker. Platsen var hemma hos oss i Kläpp, och som vanligt var det Svenska Welshponny & Cobföreningen som stod som arrangörer. Intresset för årets utställning var rekordstort med 53 anmälningar, så många welshar har vi inte varit i närheten av sedan premiäråret

domaraspirant, så det var hennes andra besök i Näsåker.

Welsharna är en stor familj, det är ett samlingsnamn för fem olika sektioner welshar, som faktiskt var och en är att betrakta som olika raser. Alla fem sektioner fanns i år representerade, dvs Welsh Mountain, Welsh, Welsh av Cobtyp, Welsh Cob och

Katarina med Sperlinge Orbit, foto Susanne Jonsson

1995 då det anmälades 54 st. Kanske var det domaren som lockade? Ylva Lindh från Götene är en välkänd uppfödare som haft stora framgångar med sina welshponnyer och varmbloodstravare, hennes stuterinamn heter Simberg (welsh) och Simb (travarna), och hon är ett välkänt namn i hästsverige. Vid utställningen 1995 var hon här som

Welsh Partbred.

30 av de anmälda ponnyerna kom från Näsåker, därutöver kom det ponnyer från Edsele, Sollefteå, Lugnvik, Skog, Bollstabruk, Älandsbro, Timrå, Kvissleby, Offerdal, Östersund, Dvärsätt, Vilhelmina, *Forts. på sid. 20*

Förändringar på Handelsbanken i Näsåker

Jag är nu pappaledig f o m 1 juni
t o m 30 november.

Jan-Åke Sjömäling

Jag är kontorschef i Sollefteå
och det är jag som är ansvarig
för kontoret under tiden som
Jan-Åke är pappaledig.

Helena Johansson

Det är jag som betjänar er på
kontoret under Jan-Åkes pappa-
ledighet.

Lottie Nyberg

Ändrade öppettider f o m v.23

Måndag	10-18
Tisdag	Stängt
Onsdag	10-15
Torsdag	Stängt
Fredag	10-15

Ni når oss alltid via telefon Måndag – Fredag

Trevlig sommar önskar Handelsbanken i Näsåker

0622-10013 www.handelsbanken.se/nasaker

Forts. från sid. 18 Vännäs och Tavelsjö. Många av de utomstående ponnyerna var Näsåkers-födda eller hade någon av våra hingstar som pappa.

Det man strävar efter vid en sådan här utställning är att få en guldplakett, och det får man om ponnyn får minst 40 poäng. Guldplaketten är ett bevis på att ponnyn håller allra högsta klass, och ponnyer med många guld ökar rejält i värde.

till vanligheterna att samma ägare kniper båda de här prestigefyllda titlarna med sina hästar.

Julia Fredrikson i Forsås hade också en bra dag, hennes welshsto Bostorp Beautie Girl (BG) och fölet Beskvi blev båda guldbelönade klassvinnare – i stora klasser – med 41 och 40 poäng.

Det blev flera guld till Näsåker: Marielle Häggqvist fick 40 poäng för

Katarina med Moflos Zingoalla, foto Karin Jansson Borg

Storslam tog Katarina Andersson från Österrå i Resele, som kom med två av sina welshar: Sperlinge Orbit och Moflos Zingoalla. Orbit fick rekordhöga 44 poäng och blev Best in Show, Zingoalla kom inte långt därefter med sina 42 poäng, och blev Reserv Best in Show. Det hör verkligen inte

Moflos Bästis, och själva fick vi guld till Moflos Fester med 41 poäng, samt Moflos Frosty och Moflos Zamira som båda fick 40 poäng.

Johanna Öhrberg i

Forts. på sid. 22

Lediga lägenheter i Näsåker

Ängsvägen 32C	2 RK	46 kvm	3298 kr
Ängsvägen 32B	2 RK	46 kvm	3319 kr
Orrvägen 4	4 RK	94 kvm	3449 kr
Storgatan 21	2 RK	68 kvm	4431 kr

Kontakta gärna vår uthyrning för mer information -

Direktnummer till Helen Bystedt 0620-68 28 62

Ewa Norén Svensson 0620-68 28 63.

Mera information om lediga lägenheter och våra fastigheter finns på www.solatum.se

Vår husvärd för Näsåker /Junsele är

Lars "Bubben" Lundgren. Vill Du komma i kontakt med honom nås han vardagar på sin telefontid mellan 10:00-11:00 och numret är 0622-100 76.

Kvällsöppet tisdagar till 19:00. Även husvärden arbetar till 19:00 på tisdagar. Det går att boka en träff med honom på "kvällstid", om Du har svårt att komma ifrån på dagtid.

SOLATUM
Hus & Hem AB

Kläpp vann titeln
Forts. från sid. 20 "Bästa Valack" med
 sin Moflos Sciller som fick 39 poäng – det

Julia med Bostorp Beautie Girl (BG),

foto Susanne Jonsson

var nästan jämnt lopp
 mellan Sciller och Birk
 som fick lika många
 poäng. Birk ägs av Freja
 Arvidsson-Toss i Forsås.

Andra ponnyer från
 Näsåker som gick bra,
 och var nära guldgrän-
 sen var Vanchessa som
 fick 39 poäng, hon ägs
 av Anna Gideonsson-
 Ritzén i Näsåker, samt
 Moflos Zoogin och
 Moflos Finemang från
 oss, båda fick 39 poäng.
 Utställningen kunde
 genomföras tack vare
 ideella arbetsinsatser från många olika per-
 soner. Tack till alla inblandade!

Börje med Beskvi,

foto Susanne Jonsson

Jenny Staaf, Kläpp

MEAB

Motorelektriska i Näsåker AB

- Omlindning och försäljning av elmotorer
- Rep. av dränkbara pumpar
- Rep av generatorer och startmotorer
- Försäljning av bilelektriska tillbehör

Tfn och fax: 0622-301 45

MÄHLERS SMIDE AB

Tel. 0622-100 58 Fax 0622-102
48

Tillverkar stålkonstruktioner till
industri, byggnad och kraftverk.

Tillverkning av maskin-
konstruktioner.

Industrimålning och montering.

Kontakta oss för offert!

mahlers@mahlers-smide.se

ÅS BILSERVICE

ÅSMON 108

TEL: 301 43

Minnesbilder

Under den här rubriken publicerar Byabladet äldre vykort med motiv från trakten. En förhoppning är att de ska väcka många minnen till liv och redaktionen hoppas på hjälp från de som var med och verkligen har något att berätta. Hur var det – egentligen? Hör av er!

2. Vyn över byn – någon gång på 1940-talet.

Byabladet presenterar här en bild som väcker många frågor.

Det är ett flygfoto över vårt Näsåker, så som byn en gång i tiden såg ut.

Kyrkan är sig lik och ger oss nutidsmänniskor en trygg punkt att navigera ifrån.

Här har församlingens medlemmar upplevt tidevarv passera; låtit döpa sina barn och tagit farväl av sina döda. Möten mellan människor, för vissa kanske deltagandet i söndagens gudstjänst innebar veckans enda resa upp på byn.

Här sammanstrålar inte bara människorna utan även vägarna. Mycket känns igen – så snart man orienterat sig. Det som i förstone kan förvirra är avsaknaden av den nuvarande vägen från kyrkan och upp på riks 90. Vi hittar Storgatan och Pelle Molins väg men "störvägen" till Junsele gick på denna tid genom Västanbäck. Jodå, även den vägen finns kvar – men dess dignitet har förvisso minskat sedan bilden

IVT först igen

Vi har världens första Svanmärkta värmepump

IVT Greenline är på flera sätt Europas hetaste bergvärmepump. Nu Svanmärkt för din ekonomi och allas vår miljö.

 IVT
VÄRMEPUMPAR
www.ivt.se

Stures Rör

Utför allt inom VVS branschen
Även försäljning från lager

Lidgatu 140 Näsåker
Tel: 0622 101 86 101 00
070 649 39 81

Forts. från sid. 24 togs. Vem har inte varit med om tjällossningen om våren?

Till höger om kyrkan ligger gamla smedjan, den som numera fungerar som bas för kyrkogårdens personal – och där den nya kyrkogården idag har sin plats är marken fortfarande odlad. En bit längre bort ser det ut att vara hässjor med hö. Bilden är alltså tagen i samband med slåttanna.

Det här är Näsåker sett från ovan; en fridfull idyll och en klart levande jordbruksbygd.

Skolan har inte hunnit byggas, inte heller Konsum och badhuset. Men Näsåker ska ju växa, man står inför vattenfallsepoken och snart kommer befolkningen att vara flerdubblad.

Ett modernt kommunalhus hamnar på central plats i Ådals-Liden och den uppmärksamme känner igen det lilla vita huset som ännu finns kvar bredvid detta bygge, längst ner till höger i bilden. Var höll man hus under den tid då bilden togs? För visst måste den då självständiga kommunen ha haft någon lokal för sitt styre?

Dagens Näsåker, en del av storkommunen Sollefteå, har ett medborgarkontor som är inrymt i numera avvecklade Vattenfalls lokaler.

Längst ner i bild, under texten, ser vi prästgården. Lusthuset existerade inte vid denna tidpunkt – å andra sidan fanns någonting annat som nu är borta, nämligen den kraftfullt frambrusande Nämforsen, ännu inte tämjd av människan. Om vi tänker oss att vi kliver in i vykortet och tassar nedför nipan så hör vi ett bedövande dån...långt innan vi hunnit ner till vattnet.

Denna plats har fascinerat och tjustat

under tusentals år – och än idag, med en tystnad älv, lyckas Ådals-Liden höja sitt lockrop...

Åsa Bergh i Åsmon

(som hoppas att de som får höra något om den tid som flytt kan hjälpa till att förmedla detta... Fråga farmor! Det är ju den generationen som vet! Själva kan vi bara gissa...)

Våra reflektioner

Du -
till synes min änglasjäl
som förvreds i känslostorm
tappad och fysiskt frånvarande

Jag -
till synes din älskogsdrog
som anammade ditt behov
överkörd och ständigt längtande

Pseudonym SinForHim

Entreprenadmaskinarbeten
GRÄV INTE DIN EGEN GROPP

Strömboms Entreprenad

utför alla sorters arbeten inom

Mark & Anläggning, Lastning,
Snöröjning, Buskröjning

Tel 0622 - 400 22 mobil 070-525 19 10
Norrånnflo 203 PI 3454, 880 30 Näsåker

e-post: l.strombom@telia.com

Även försäljning av vägtrummor mm

Själandens Åkeri AB

- * Virkestransporter för SCA skog, m.fl.
- * Hyvling, snöröjning.
- * Rustning av vägar, grusförsäljning.

Välkommen med din
beställning!

0622-107 00

Essys Hantverk

Presenter
Smycken
Tovtofflor
Överkast
Schalar
Bälten
Glas
mm

Välkommen lördagar 11-14 Tfn. 300 50

När räknenissarna får styra...

Måste vinsten i ett företag gå före allt annat? Frågan ställs med anledning av en inbjudan från Vattenfall AB, ställt till bland andra Kammarkollegiet i Stockholm, Länsstyrelsen i Västernorrlands Län, och Sollefteå Kommun. Talande för deras ignorans har man inte bjudit in någon representant för de människor som bor här. Det närmaste man kommer någon i Näsåker i denna inbjudan är Stiftelsen Nämforsen...

Bakgrund

1918 antogs en ny vattenlag, som till skillnad från den tidigare gjorde det enklare att bygga ut älvarna för vattenkraft. Lagen genomfördes i princip helt enligt vattenkraftsindustrins intentioner. Efter lagändringen fortlöpte vattenkraftsexploateringen utan principiella konflikter i nästan 60 år, med en sammanvävning av statliga och privata kraftintressen.

Nämforsens kraftverk blev känt när riksantikvarien Sigurd Curman fick till stånd en ändring av läget för verket, med hänsyn tagen till skönhetsvärden och de tusentals ristningar som hotades av total ödeläggelse om den första planen hade genomförts.

När man 1959 inledde arbetet med det tredje aggregatet i Nämforsen, fick man i vattenmålet ett skydd grundat på "Naturskönhet och trivsel" genom att Vattenfall gick med på att tappa en viss mängd vatten under perioden 15 juni till 15 augusti. För att inte gå in på de exakta detaljerna i målet, kan man sammanfatta det med att man ska släppa förbi minst 125 kubikme-

ter per sekund under denna tid. Allt för att bevara de kvarvarande skönhetsvärden som finns i forsen.

Engen kan heller förneka att detta "turistvatten" som man kallar det, verkligen är en magnet för turismen. Under perioden när vattnet släpps förbi är det nästan alltid bilar parkerade vid forsen. Det estetiska värdet för de som bor i området kan förmodligen inte överskattas. Trots att mängden vatten som släpps förbi bara är en liten rest av de massor som passerade innan exploateringen (vårfloden kunde ibland vara på mer än 2000 kubikmeter per sekund!), så ger det ändå en bild av forsens storhet. Just på denna plats är också vattnet extra viktigt, eftersom hela området är skyddat av Kulturminneslagen. Platsen har varit möteslokal för människor i tusentals år, vilket hållristningarna visar, och vattnet har alltid haft en central betydelse för detta.

Vattenfall vill tjäna mer pengar

Nu har Vattenfall AB via den inbjudan som nämndes i början av artikeln, intentioner att se om man kan strypa ner vattenmängderna som passerar på sommaren, och på så sätt tjäna mer pengar.

För att vi ska få bättre proportioner på summorna det är fråga om, går jag till Vattenfalls egen hemsida på internet, och hittar där följande:

Man har under 2006 gjort sitt bästa resultat någonsin. Omsättningen ökade med 13,9% till 129158 MSEK

(129 158 000 000 kronor). Nettoresultat, dvs vinsten efter skatt ökade med 59,2% till 17364 MSEK (17 364 000 000 kronor). För er som inte brukar hantera sådana här summor till vardags betyder det 129 miljarder i omsättning, och 17 miljarder i vinst. Ett års vinst är med andra ord lika med 17 års totala budgetar för hela Sollefteå Kommun...

I inbjudan till provtappningen från Vattenfall, kan man läsa ut att en sänkning av

flödet till 50 kubikmeter per sekund skulle ge Vattenfall ökade intäkter på lite drygt 3 miljoner kronor per år. Det är 0,0176% av vinsten, eller 0,0023% av omsättningen. Alltså mindre än en tusendel av vinsten.

I klartext betyder det att Vattenfall är beredda att gå till Miljödömsstolen för att där se om det finns möjligheter att riva upp gamla överenskommelser som syftade till att ge oss boende och övriga innevånare i landet möjlighet att uppleva en fläkt av skönheten i den oreglerade forsen. En överenskommelse som Vattenfall då gick med

på, därför att man på den tiden var lyhörd för andra argument än enbart energinytta och vinst.

Detta gäller uppenbarligen inte längre. Idag kan vi konstatera att vinst och egen nytta går före alla hänsyn till natur- och kulturvärden.

På Vattenfalls egen hemsida kan man under rubriken Miljö hitta följande text:

”Inom vår verksamhet fokuserar vi på miljöskydd, förhindrande av föroreningar

och skydd av människors hälsa. Våra åtgärder kännetecknas av respekt för kulturerna i de regioner där vi bedriver vår verksamhet. Vi är noga med att upprätthålla en öppen dialog kring miljöaspekterna för vår verksamhetsstyrning, vår drift och våra produkter och vi strävar efter att uppnå en ekonomiskt, samhälleligt och miljömässigt hållbar utveckling.”

Foto Bertil Jansson

PR-byrån som formulerat denna text har tydligen inte varit i kontakt med ”räknenissarna” i företaget Vattenfall AB. Hur ska man annars förklara glappet mellan de stora orden och det krassa agerandet?

Kommentarer

Jeanette Flodin, entreprenör inom friskvård och konferensturism:

– Med tanke på vinsterna de gör, är det fräckt, korkat och oetiskt att försöka

Forts. på nästa uppslag

med detta.

Ett företag med så god ekonomi ska kunna bjuda på lite skönhet, och värna om resterna av den natur som de exploaterat. Forsen får folk att komma hit, då ska man respektera behovet av fritt vatten i forsen.

Nils-Erik Nilsson, kontraktsprost i Sollefteå kontrakt, kyrkoherde i Ådalslidens pastorat (Ådalsliden, Junsele, Resele, Ed):

–Jag tycker inte om det. Jag ser hela utvecklingen från Fallens Dag, sista åren stod Vattenfall AB för artistkostnader på 300.000:-. Denna fest drog hit turister och folk. Nu bryr man sig inte om detta, utan vi får en symbolisk summa på 10.000:-. Samtidigt gör man miljarder i vinst, detta är illa.

Dagmar Borin, boende i Näsåker sedan barnsben:

–Jag tycker inte vi ska släppa efter ett enda dugg på den bestämmelse som gjorts upp en gång.

Vi måste ha kvar lite av det vi en gång hade. Det är ändå väldigt lite som blev över till oss innevanare i bygden. Det var ett brus utan like sommaren om förut, sedan blev det i stort sett tyst.

Elisabeth Sellgren, koordinator i projektet Näsåkers Nipor:

–De som är inbjudna bor inte ens i Näsåker. Jag tänker på Näsåkers Nipors utvecklingspotential, framförallt på den satsning som är på gång med upplevelseturism för funktionshindrade; detta är en katastrof. Om man måste strypa vattnet skulle vinsten absolut oavkortat gå till utvecklingen i Näsåker. Finns ingen anledning att göra detta för den promillevinst det är.

Nils-Erik Humlesjö, projektledare Näsåkers Nipor:

–Förkastligt, totalt förkastligt. Turistvattnet är en stor attraktion för Näsåker, och det får inte på något sätt förminska eller försvinna, snarare tvärtom. Detta ska vi inte gå med på.

Joakim Gustafsson, ordförande i Näsåkers Skoterklubb:

–Det är ju åt skogen, visst är det det. Detta är den största turistattraktionen vi har på byn, den ska vara kvar, det ska vi strida för.

Urban Sjödén, styrelseordförande i stiftelsen Nämforsen:

–Naturligtvis vill stiftelsen inte ha någon förändring. Vi har lagt tillräckligt på det altaret.

Jag har skickat brev till Riksantikvarien om ärendet.

Sture Persson, turistmakare och delägare av Fäbodammens camping.

–Bygden blir död. Utan vattenpåsläpp dör Nämforsen. Det säger sig själv, en död fors är ingenting att ha.

Lars Abrahamsson, Näsåkers Camping:

–Jag tycker det är fullständigt vansinnigt. Man pratar om en levande fors, kraftverket skulle ju ligga längre nedströms ursprungligen. Nu är det som det är, så ska det förbli. Turister som kommer, speciellt utrikes, kommer för att se den levande forsen. Det räcker med ett Döda Fall. Vattenfall får ut det de behöver ändå när det gäller pengar, vi får ju inte en krona tillbaka.

Karl-Oskar Lundegård, ordförande Hembygdsföreningen:

–Att riva upp en sådan här vattendom betyder att man ger dem lillfingret, och de kommer att ta hela handen. Vi tappar en attraktionskraft. Inte minst från Urkult visas ju bilder över hela Sverige på de som

badar nere i den brusande forsen. Vattenfall har dragit in så mycket, trots att de tjänar miljarder i månaden.

Kenneth Modén, ordförande Hem & Skola:

–Forsen är en stor del av Näsåker. Nästa steg är ju noll. Torrlägger man forsen är det värdelöst.

Skrämmande överlag. Allting tar de ifrån

vinstsyfte måste styma intrycket av en så formidabel kulturmiljö som det är. Genom att det nu pågår en satsning på Rockart med syfte att framställa ännu mer autenticitet i området är det helt fel. Jag skulle vilja koppla tillbaks till diskussionerna på fyrtio-talet när man tog hänsyn till dessa värden.

Inger Liliequist, riksantikvarie:

Foto Christer Borg

Näsåker, Vattenfall har tidigare bidragit till olika föreningar, nu tar de bara kraften och pengarna ifrån oss.

Gunilla Fluor, ordförande i Byalaget Näsåkers Samverkan:

–Skamligt, löftesbrott som bottenar i ren och skär girighet. Näsåker förlorar sin turistattraktion! Det finns inget förhandlingsutrymme.

Bernt Ove Viklund, arkeolog:

–Jag tänker på det arkeologiska landskapet, när man släpper på vattnet är det en del av det. Sällsynt olyckligt om man i

–Det finns ju en vattendom på hur det ska gå till. Oavsett vad Vattenfall vill är vattnet oerhört viktigt för förståelsen av miljön. Relationen till vattnet är viktigt, det finns en väldig mystik och kraft i vatten som forsar. Blir det alldeles tyst förstår man ingenting av landskapet.

Gerhard Larsson, Landshövding i Västernorrlands Län låter meddela följande:

–Vi kommer att diskutera ärendet internt. Det är mycket viktigt att ni visar vad ni tycker,

Forts. på nästa uppslag

och sluter upp vid forsen den 29/9.

Vi tar strid

När detta Byablad kommer ut har provtappningen redan varit. Inför den samlas nu många krafter i Näsåker för att protestera mot Vattenfalls idéer om minskning av turistvattnet.

Förhoppningsvis är vi en massa människor som samlas vid forsen fredagen den 29/9.

Men förmodligen är det inte över efter den dagen. Vi behöver nu tillsammans ta krafttag för att behålla den sista resten av forsen. Jag hoppas och tror att vi kan enas om ett gemensamt utlåtande över Vattenfalls agerande. Förslagsvis kan det lyda:

"Skäms på er Vattenfall!"

Christer Borg

Källor:

www.vattenfall.se; Striden om Vindelälven, C-uppsats av Jalle Henriksson, avdelningen för Samhällsvetenskap, Luleå Tekniska Universitet; Inbjudan till provtappning, PVUF-Nils Martinsson, Vattenfall AB

Fart i Forsås

Ojj, vilken skillnad.

För ett par år sedan kunde jag känna mig väldigt ensam nere i Forsås på dagarna. Brukade tänka . "Jaha, nu är det bara jag hemma och de andra fyra husen är tomma."

Folk var på jobbet eller något sånt och jag kanske var arbetslös och det kändes väldigt tråkigt.

Så är det inte nu längre, här är full fart.

Alla husen är bebodda, hundar skäller från flera håll och hästar gnäggjar och betar i nygjorda hagar, alldeles bakom mitt hus.

Barnröster hörs också och mina katter som fortfarande hänger med, har fått mer spännande saker att spana på....

Och tänk att det har blivit brist på hus till salu i trakten.

Så har visst sångerskan Helen Sjöholm gjort fin reklam för Näsåker på radion. Min mamma ringde från Stockholm och spelade upp ett inspelat kassettband i telefonluren, häromdagen.

Helen har tydligen rötter här genom sin mormor.

Hursomhelst, anar man en ny framtids-tro i luften och det är bara att tacka och hurra och fortsätta i samma stil.

Hälsning från Lena K.I.

Hängande mattor

Besök våra hängande mattor nere vid älven!

En stilla stund för dig själv utan familjens oro. När och var skulle du annars få tid att hänga i en matta? Mattan är abso-

Mattan på bilden är säkert ledig nu, så ta dig en tur ner i Nipan när du anser dig värd en tupplur.

Bettan och jag har namnat platsen "Godhet". Det är där man får vila sig en

Ken tar en tupplur

Foto Gunilla Fluor

lut inte för hemmabruk då den väcker ont blod i andra förbiilande varelser. Å andra sidan, den som sover syndar icke! Herren bryr sig inte i vattenbrynet och myggornas tid är passé. En och annan ful fisk i form av en lurvig ko kan dock dyka upp. Men luften, träden och vågornas skvalp ger dig den energikick du så väl behöver!

stund mitt i livets djävligheter.

Gunilla Fluor

Hundens Dag i Åsmon!

Åsmon utanför Näsåker börjar bli en riktig "hundmetropol" och under söndagen firades Hundens Dag på Kägelvallen. Runt 120 personer med eller utan hundar trotsade regnet för fem härliga timmar med Människans Bästa Vän i centrum.

På programmet stod bland annat assistanshundsuppvisning, Introduktion i vilt- och personspår, föredrag om klicker och BARF, demonstration av jaktträning, ett flertal freestyleuppvisningar och aktiveringstips. Dessutom fanns möjlighet att lära sig första hjälpen för hund. Tassbandage och sårvård hörde till det som visades, och en fin broschyr om "Första hjälpen för jakthunden" passade bra för såväl jägare som andra hundägare.

Ådalens Djurskyddsförening informerade om smuggelhundar, som ju är ett snabbt växande problem. Inte nog med att "hundhandeln" är ett kriminellt djurplågeri - risken är också stor att direkt livsfarliga sjukdomar kommer in i landet. Viktigt med information, alltså!

Utöver alla programpunkter kunde man

också delta i en tipspromenad i den vackra naturen runt Kägelvallen. Den som lyssnat noga på veterinärassistenten hade ett klart försprång... Tack vare lokala företag kunde alla få priser.

Den som var fikasugen fyllde på med kaffe och kakor - och dessutom fanns thailändsk mat i serveringen.

Underdagen anordnades en "second paw" = andrahands- (tass!) försäljning av hundsaker. De som lämnat in saker där skänkte en del av vinsten till FNA - Föreningen Nordiska Assistanshundar. Man kunde också vara med i "Känn din hund", som Svenska Kennelklubben anordnar. Även där går vinsten till assistanshundar, nämligen den viktiga Assistanshundsfon-

Anne-Lie Sjölander Wikström från Sollefteå och hennes Tin-Tin inspirerade till aktivt hundliv.

den. Ett bord med broschyrer om SKK:s verksamhet drog till sig intresse och många gick hem från Kägelvallen med en hel del bra läsning i bagaget. Förhoppningen är att dagen ska ha lyckats inspirera till ett mer aktivt och medvetet hundliv!

Det här var andra året som "Hundens Dag" anordnades i Åsmon. Officiell

Spårarbete i praktiken - Lone Norberg och Inca.

arrangör var Eget Bevåg / HUNDRaelvan och Föreningen Nordiska Assistanshundar.

Tack vare frivilliga insatser från entusiaster som delar intresset för Människans Bäste Vän var det möjligt att genomföra dagen - och med tanke på publikens positiva gensvar planeras naturligtvis redan inför Hundens Dag 2007.

*Åsa Tova Bergh
Foton Jonas Bylin*

Vad i HUNDan är klickerträning...?

Jag blev ombedd att skriva någonting om Klickerträning till Rottweilerklubbens tidning – och eftersom det finns ett minst lika aktivt hundliv här på hemmaplan kommer lite om klicker även i vårt lokala Byablad. Kanske är det på sin plats att utfärda en varning? Jag måste ju faktiskt erkänna att jag själv med hull och hår köpt den här metoden.

Klickerträning är nämligen en välsignelse – för alla hundförare, inte minst de av oss som tampas med ett eller annat funktionshinder. Och framförallt gör den inläring och utveckling betydligt roligare för hunden!

När min familj hade vår första hund (en schäfer) 1968 fanns inga sådana finesser – inte heller under alla de kommande jyckarnas och hästarnas existens.

Men när jag skulle träna min första assistanshund – ett antal år efter att en ryggmärgsskada rätt drastiskt förändrat mina fysiska levnadsvillkor – hade klickern hunnit göra entré på dressyrarenan.

Ett enkelt men genialt litet hjälpmedel som jag i fortsättningen alltid kommer att använda – inte slaviskt dygnet runt, men som en klart underlättande faktor i min strävan att förklara för hunden vad jag önskar av henne. I inläringssammanhang är den sagolik – men visst kan man, som många helt riktigt hävdar, klara sig även utan klicker.

Som replik på detta skulle jag dock vilja citera "klickergurun" Bob Bailey som menar att "Utan

Forts. på nästa uppslag

klicker är det som att karva med en smörkniv – med klicker blir det distinkt, som en skalpell.”

Liknelsen med knivar kanske får en och annan att sätta i halsen – i synnerhet som ju klickerträning är mycket nära förbundet med operant inläring och positiva/mjuka metoder.

Nåväl – varsågod och svälj så går vi vidare!

Vad är det då som gör klickern så fantastisk? Och hur fungerar det hela?

För att enkelt kunna förklara detta brukar jag börja med att berätta om delfiner – som ju alla vet är otroligt intelligenta djur. En av klickerträningens pionjärer, Karen Pryor, arbetade under tidigt sextital just som delfintränare. Arbetet var givande – men ett uppenbart problem var hur man skulle uppmärksamma delfinerna på att de gjorde rätt. I all träning vill man ju förstärka just det bästa – oavsett om du spelar gitarr och ska trassla dig igenom ett riktigt knivigt solo eller om du åker slalom och jagar tusendels sekunder så är målet att just den skickligaste fingerfärdigheten/de stadigaste benen är vad som bär under hela övningen. Du kan sitta i timmar och traggla skalor – eller köra ergonomiska övningar även sommartid – och är du dessutom inställd på mental träning har du goda möjligheter att nå de celesta höjder du eftersträvar.

Åter nu till delfinerna. Vi tänker oss att vår vän Flipper kommer simmande i hög fart – han är glad, för han tycker mycket om att träna. Flippers dressör hissar upp en ring och delfinen lättar elegant, flyter som en silverkomet genom luften – landar (eller

heter det ”vattnar”?) och simmar belåten med sig själv mot bassängkanten. Där står tränaren och delar ut fisk.

Flipper njuter stort – men vet egentligen inte riktigt vad det är som belönats. Var det den höga farten i ansatsen? Själva hoppet upp? Flytet genom ringen? Landningen? Eller kanske rentav det faktum att han så snällt avslutade genom att simma till bassängkanten?

Problemet här är att belöningen kommer för långt efter själva ”bragden”.

Med tiden utvecklades ett bruk av visselpipor. När pipan ljuder vet delfinen att den gjort rätt – och tränaren kan alltså blåsa i exakt rätt ögonblick. I detta fall kanske när Flipper är som allra högst i luften och gör en elegant snärt med stjärtfenan – Då får han sin bekräftelse ”-Bra, godis kommer!” Väl framme vid bassängkanten är han väl medveten om varför den smarriga firren blivit hans – och kommer sannolikt att försöka sig på ett ännu bättre hopp nästa gång.

Inom hundträningen är det alltså klickerdosan som gäller – dels är den enklare att använda ute bland folk (tänk dig trettio hundar som miljötränas med visselpipa på samma lilla gågata!) – men framförallt har föraren munnen fri och kan alltså även förstärka med ett ”-Braaaaa, Kompis!” (I sammanhanget ska nämnas att jag känner en assistanshund vars matte förlorat sitt tal. Hennes hund har inga svårigheter att förstå vad hon vill – och inte vill. Det handlar alltså om Kommunikation.)

Hur kan då delfinen – eller hunden – veta att vissel/klick betyder ”Bra! Godis kommer!”?

Den detaljen hör till det allra enklaste: Man börjar helt enkelt med att klicka + ge

godis ett antal gånger så att djuret verkligen kopplar ihop ljudet med belöningen. (Denna inledande fas brukar vara synnerligen uppskattad av hunden!)

Nästan vad som helst är möjligt

Sedan är det bara att köra! Nästan vad som helst är möjligt – och kniviga tävlingsmoment kan tränas in på betydligt kortare tid än vad som är brukligt. På samma sätt

En lycklig Inca som stolt för hem den eftersökta älgglöven!

Foto Jonas Bylin

kan man använda klickern för att komma tillrätta med problembeteenden.

Bland klickermotståndarna hävdas ofta att ”Ja ja! Det där funkar väl bara så länge godiset är mer intressant än omgivningen – men när hunden gör fel måste man ju ändå korrigera med en bestraffning.”

Här handlar det om ta till sig ett helt

nytt tankesätt – det håller inte att klicka i ena ögonblicket och bruka våld nästa. Den här arbetsmetoden bygger på att förstärka det positiva beteendet och så långt möjligt helt enkelt nonchalera det som är fel.

Då är det viktigt att kunna läsa sin hund och, inte minst, att vara uppmärksam.

Kolla in din hund – vad har den i tankarna?

Nu tänker jag på allt ”sattyg” som kan hända utanför träningsplanen, exempelvis utfall mot andra hundar. Om du vet med dig att Kompis gärna går på sina kollegor på klubben så försök agera redan innan han hunnit börja ladda. Många hundar är klart känsliga för ögonhot, och du ser tydligt hur hunden blir stel och fixerar den andra hunden med blicken.

Ge honom inte chansen att dra en vinst genom ett (ur hans perspektiv) lyckat utfall. Försök istället bryta långt innan genom att ni vänder åt andra hållet – och du klickar och belönar när han gör rätt.

Belöningen kan ju i detta fall vara en stunds lek – och insikten att det är större vinst att strunta i mötande hund och istället hänga med föraren. Det är ju där det händer!

Hela konceptet klickerträning bygger på att man verkligen är intresserad av att sätta sig in i hur positiva/mjuka träningsmetoder fungerar, hur hunden tänker – hur man arbetar operant och med shaping – och, som sagt, att man själv är uppmärksam och flexibel.

Det finns hur mycket som helst att skriva om klicker och jag kan rekommendera dig att ta en grundlig titt på några av de böcker som finns på marknaden. Åtskilliga av de allra bästa böckerna finns över-

Forts. på nästa uppslag

sätta till svenska – dessutom har det skrivits bra handledningar av både svenska och norska författare – och för den som vill fördjupa sig inom området shaping och operant inlärning finns åtskilligt intressant att avnjuta och låta sig inspireras av.

Lone Norberg berättade om grunderna för olika spår.

Foto Jonas Bylin

Jag hoppas att jag genom denna text har lyckats förklara en del – inte minst att klickerträning definitivt inte handlar om ”att muta hunden att göra rätt genom att proppa den full med godis.” Den som hävdar detta har otroligt mycket kvar att lära! Belöningen (=klick+godis/leksak) kommer ju först efter att hunden gjort rätt, vilket gör att ordet ”mutor” överhuvudtaget inte kan användas.

En ”klassisk” situation är hur man enkelt lär den lilla valpen sitta genom att berömma när hunden är uppmärksam på föraren och

lilla akterspegeln dunsar ner i golvet. Inget ryck och slit – eller att trycka ner bakkdelen med våld!

Även detta är ju ett solklart exempel på operant inlärning. Och själv skulle jag alltså förstärka mitt beröm genom att klicka i just rätt ögonblick.

Klicker är ingen ”universallösning” – alla metoder kräver ju att vi verkligen engagerar oss! Men för den som hittar hem i denna metod finns oanade möjligheter.

Åsa Tova Bergh

Assistanshundförare FNA.

(www.fnahundar.se = Novas organisation.)

Obs! Livsviktigt!

Ett klick betyder alltid ”-Bra gjort! Godis på väg!”

Du kan låta bli att klicka – men om du har klickat så måste du också belöna. Alltid!

Detta är ett hedersavtal som du ingått med din hund från den allra första gången du klickade och gav en godbit.

Invigning av Näsåkers nya gym

Lördagen den 21 oktober klockan 13.00

Kläppvägen 2B, mittemot Svensk kassaservice

Centrumhuset och ÅSK har glädjen att kunna presentera en nyetablering, mitt i byn.

I samarbete inviger vi en ny aktivitet i Näsåker, ett komplett gym för träning och friskvård. Satsningen har gjorts möjlig genom frkostiga bidrag från Vattenfall och lokala företag.

Vi hoppas utrustningen i vårt nya gym ska tillfredställa allas behov, allt från den enkle motionären till den som vill ägna sig åt rent muskelbygge.

Centrumhuset sköter lokaler och maskiner medan ÅSK står för försäljning av träningskort samt instruktioner och goda råd angående din träning.

Startskottet går alltså den 21/10 kl. 13.00 då vi visar lokalerna och då du får tillfälle att titta på maskinerna och ställa frågor.

Vi bjuder på fika och du kan gå en liten tipspromenad runt Centrumhuset med frågor som berör Näsåker och bygden. Du har även tillfälle att titta in på det digitala tryckeriet och se vilka fina presentationer du efter en liten utbildning själv kan göra!

Styrelserna i Centrumhuset och ÅSK ber att hälsa dig välkommen den 21:a.

Hotellet - i ny regi

Sedan i somras är det nya ägare till Hotell Nämforsen.

Marco och Henja Timmerman tillträdde under sommaren och håller nu på för fullt med att lära sig svenska. Det är viktigt att kunna språket inför det prov som väntar,

ett utvecklande av turismen i vårt område. Att se varandra som komplement och inte konkurrenter ger styrka och enighet i satsningarna.

Marco och Henja håller även på med renoveringar i rummen samt lägenheten

Foto Karin Jansson Borg

för att man ska kunna få servera alkohol. Ja och inte bara det, ett "gott värdskap" förutsätter att man kan kommunicera och då är språkkunskaper en viktig beståndsdel.

"Det goda värdskapet" är förövrigt det honnörsord som turistakademin har som ledstjärna. Marco och Henja var nyligen med på sitt första möte där, som hölls den gången hos "Alvaro i Kläpp", även han en ny företagare i byn med sin Cateringverksamhet. Samarbete och samverkan är den tråd som förbinder entreprenörerna för

högst upp där de bor. Att flytta från ett annat land, till norra Sverige, med allt vad det innebär, ställer stora krav på omställningar. Det ger också oss, som sedan länge bor här, goda tillfällen att själva praktisera "det goda värdskapet" genom att vara dem behjälpliga i allt vad som kan uppstå.

Vi vill genom Byalaget önska dem lycka till! Välkomna Marco och Henja!

Gunilla Fluor

Turism

När jag var liten ville jag bli reseledare eller lärare. Det känns inte som om jag vet vad jag blev eller någonsin blir, men jag har arbetat med att hjälpa människor med sina inre resor och jag är lärare i babysim och babymassage.

Nu är jag engagerad som vice ordförande i Byalaget, redaktionsmedlem i Byabladet och sitter här kvällen innan vi ska skicka iväg bladet till tryckeriet och funderar över turismen i Näsåker.

Förutom lilla tidningen så ansvarar jag för turistbyrån och i våras drog jag och Nisse Humlesjö igång en guidegrupp som ni kanske läst eller hört talas om. Tanken är att vi ska bli jättebra på att berätta om allt fint som finns här i trakten och sedan ta med oss besökare och visa dem runt.

Framförallt har vi tänkt att företag ska förlägga sina konferenser här och att vi i guidegruppen ska ta hand om grupperna när de kommer och lotsa dem mellan boende, matställen och aktiviteter och få dem att stortrivas. Vi har genom turistakademin försökt att samordna de entreprenörer som tillhandahåller boenden, mat, aktiviteter och saker som besökare kan tänkas köpa.

Ordet besöksnäring tycker jag egentligen bättre om än turism då det lättare får mig att förstå att vi genom att bjuda hit andra kan skapa sysselsättning och inkomster till vårt samhälle så att vi på det viset kan öka möjligheterna att få behålla den service vi har. Urkult är ett bra exempel! Jag tror att många av oss förstår att utan Urkult skulle Näsåker kanske inte ha två banker, två livsmedelsaffärer (eller t om tre) osv. Hur

många har inte flyttat hit och bosatt sig och därmed bidragit till skatteinsamlingen efter att de lockats upp av Urkult?

Vi vill inte skapa någon anstormning av turister året om, utan bara få hit några fler även då det inte är Urkult. Detta för att med större trygghet kunna ha kvar t ex skolan, vårdcentralen, badet och bion. Jag har flyttat från Stockholm och Norrtälje där jag bodde i åtta år därför att jag tycker att det blev för många på samma plätt där. Jag vill inte få hit alla dem, bara få lite mer balans. Vem har något emot att vi kanske kan skapa 20 nya arbeten inom turismen i Näsåker före år 2015?

Ja, vem vet, om jag får som jag vill kanske jag snart jobbar som reseledare.

Karin Jansson Borg

Bastun på Bastuvallen, en upplevelse!

Bastun från älven sett

Grillplatsen mot älven

Du som gillar att basta, gör ett besök på Bastuvallen och prova den nytimrade bastun vi har där. Du som inte gillar att basta, gör ett besök i alla fall. Njut av den vackra byggnaden med den finstämda inredningen i den utsökta omgivningen.

En väl tilltagen eldplats för grillning och umgänge finns att tillgå också.

Vill du vara säker på att få bada ifred kan du boka bastun hos Bettan på Näsåkers Nipor. Utanför kontoret, turistbyrån, finns det en agenda där du kan titta om det är ledigt samt skriva om du vill boka.

*Text & foto
Bettan Sellgren,
Näsåkers Nipor*

Har du något du vill dela med dig av?

En rolig berättelse?

Braskande nyhet?

Funderingar?

Dikter?

Skriv till Byabladet, vi tar tacksamt emot alla bidrag.

Prenumeration

Alla hushåll i Näsåker får Byabladet. Övriga i Sverige kan prenumerera, den kostar 150 kr/år. Sätt in pengarna på Pg 16 90 33-8 så skickar vi tidningen.

Glöm ej namn och adress på den som Byabladet ska skickas till.

Byalaget

Nästa nummer kommer ut vecka 48

Skicka artiklar och annonser före den 15 november

www.nasaker.com

Har du nåt att berätta
Skriv till Byabladet

Lösningen på Byakrysset nr 4-2006

Lösningen på Byakrysset nr 4-2006.
Ingen vinnare av Byakrysset nr 4, 2st insända lösningar. Vinsten var Boken: Hållristningar vid Nämforsen, skänkt av Stiftelsen Nämforsen.

Ledord till Byakrysset 2006-5

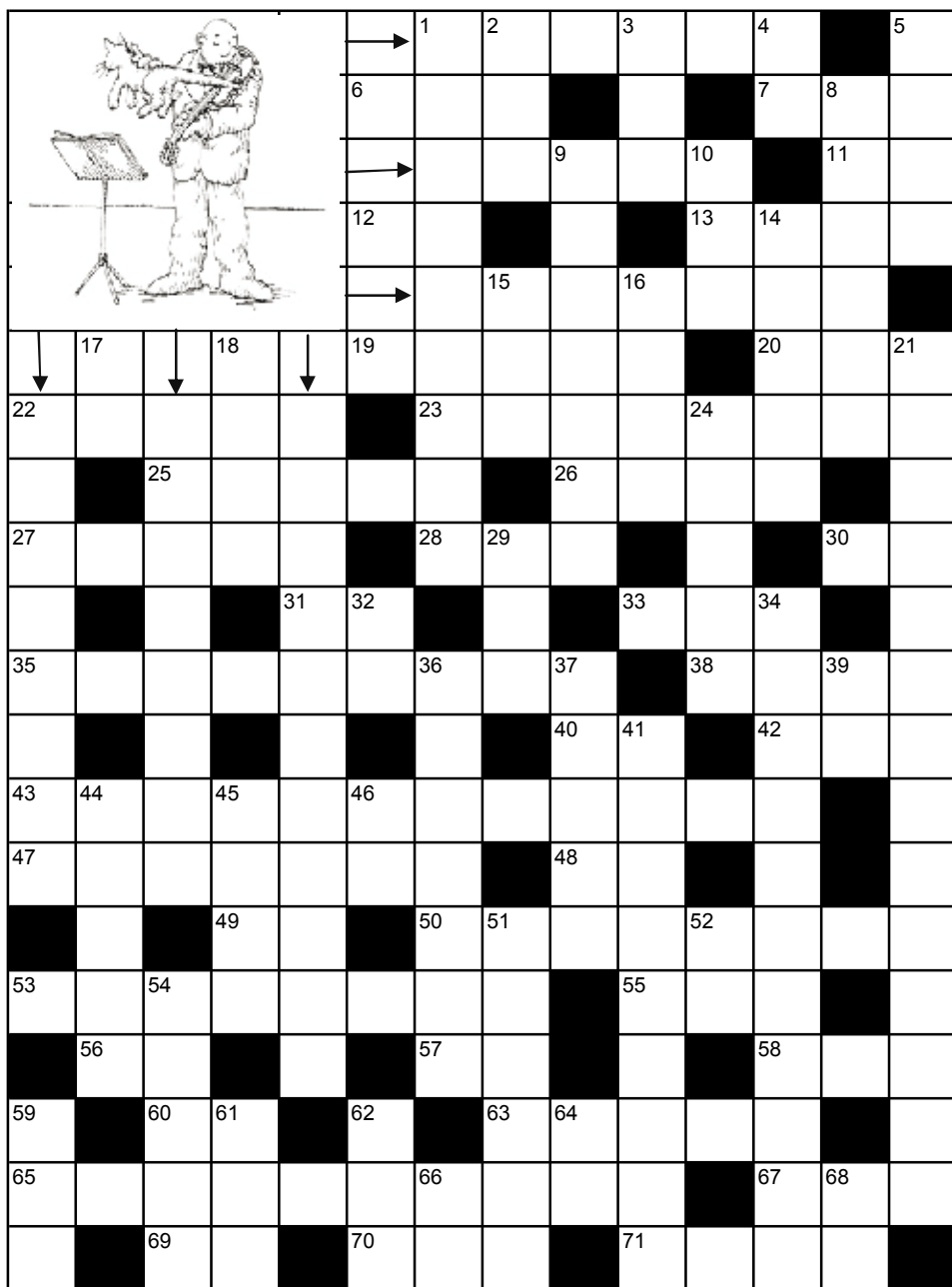
VÅGRÄTT:

6. Med andra ord
7. Kyla ned
11. Där bodde Abraham
12. Barrväxt
13. Var Gösta Theselius skicklig att
19. Kan anges med 1:1000
20. Mansnamn
22. Anges med streck
23. Innanför Kangaroo Island
25. Prydnadsbuske
26. Ofrivilliga ryck
27. Kommer fånge inne
28. Stump
30. Fin jordart
31. Ögonblickligen
33. Varför inte?
35. Estoniaförlisning
38. Kryddväxt
40. Riktning
42. Värld
43. Medger inga misstag
47. De som pratar
48. Adverb
49. Anger läge
50. Kan frakta gods på Kelkit
53. Gång på gång i vattnet
55. Filmaktiv plats
56. Tiltalsord
57. Bakvänd fågel
58. Kan man vuxen
60. Vassrör
63. Dödlig
65. Plats för många tävlingar
67. Mäter hjärnaktivitet
69. Hjälporganisation
70. Blåsinstrument
71. Har sneda vinklar

LODRÄTT:

1. Att hålla i vid vådlig färd
2. Åsna
3. Skidlopp
4. Tiltal till flera
5. Abrahams hustru
8. Fastspänd
9. Axelklaff
10. Huvud- eller efterrätt
14. Urdålig
15. Sankmark
16. Spansk surrealist
17. Insekt
18. Oskönt
21. Hel och hållen uppfyllning
24. Släde
29. F.d. huvudstad
32. Så förkortas Utah
34. Har en person med bakklåda
36. Föränderlig
37. Tidigare underbefälsgrad
39. Förkortning för Indiana
41. Transporterar flytande last
44. Mindre väntad
45. Slafsa i sig
46. Engelskt på
51. Tungspensljud
52. Ung. = 3,14
54. Sädesslag
59. Även
61. Bli mer
62. Fårprodukt
64. Räkneord
66. Skrämselord
68. I ebonit

Först öppnade rätta svaret vinner Boken Hällristningar vid Nämforsen, skänkt av Stiftelsen Nämforsen.

Skicka lösningen senast den **10 november** till Daniel Törnström Nipvägen 3 88030 Näs-åker. **Märk kuvertet** Byakrysset. **Glöm inte namn och adress.**

POSTENS
GRUPPFÖRSÄNDELSE

Filmer, godis, drivmedel,
biljetter, kaffe & körv!
Allt i pösa!
(inte körven förstås...)

"Havi de inte hennä,
så ta vi hemme"

ÖPPET ALLA DAGAR TILL 21.00!

Allt finns hos...

Bilisten Näsåker
 0622-10170

Vard. 7-21 lör & sön 9 - 21